

Upphov BAAS DAVID
Upphov HOLMEN CHRISTIAN
Upphov NÄSLUND ANNSOFIE

DÖDENS KVINNOR. I dag får tyskan sin dom för barnmorden i Arboga

De var vanliga kvinnor - mammor, läkare, sjuksköterskor och barnvakter. Kvinnor som skötte sina jobb och hade vänner.

Men något gick fruktansvärt snett.

Här är kvinnorna som dödat andras barn.

Enligt tingsrätten är 32-åriga Christine Schürer en av dem.

Expressen har kartlagt kvinnorna som brutalt mördat andras barn.

Det är berättelsen om några extremt ovanliga gärningsmän. Som strypt grannsonen med ett rep, huggit kniven 57 gånger i en 9-årig flicka eller eldad upp älskarens två små söner.

Fenomenet är så ovanligt att det inte finns någon statistik. Än mindre forskning.

Sedan 1965 finns överhuvudtaget inga kända svenska fall som ens liknar mordet på Max och Saga, visar Expressen genomgång.

- Arboga-fallet är unikt, konstaterar Marianne Kristiansson, chefsöverläkare på rättspsykiatriska avdelningen på Karolinska.

Däremot finns ett antal uppmärksammade utländska fall.

Genomgången visar att fallen där kvinnor dödar andras barn oftast följer ett mönster:

Mördarna har haft någon slags relation till offren, ofta som barnvakt, barnskötare eller sjuksköterska.

Några har hittat sina offer i sin närmiljö, det kan vara grannbarn eller barn som rör sig i närområdet.

I andra fall har barnen - precis som i Arbogafallet - blivit indragna i ett våldsamt svartsjukedrama mellan mördaren och barnens pappa.

Många gånger saknas ett mordvapen. Kvinnorna dödar barnen ofta genom strypning, kvävning eller fysiskt våld.

I ett fåtal fall saknar barnen helt koppling till mördare. De har till exempel hamnat i vägen vid andra brott eller kidnappats och förs bort.

Många barnamord är enskilda händelser där till synes skötsamma kvinnor för ett ögonblick blivit brutala och gett sig på barn i deras närhet.

Som den 50-åriga franska barnskötaren som hade skött sig exemplariskt och fått goda referenser från tidigare familjer innan hon stack ned de två svenska småbarnen som hon passade för att sedan tända eld på familjens villa i en förort till Paris en junidag 1993.

De få kvinnliga seriemördarna hittas inom sjukvården där sjukvårdspersonal kunnat dölja sitt barnamördande under en längre tid genom att skylla på naturliga dödsorsaker.

Ett exempel är sjuksköterskan Beverly "Dödsängeln" Allitt som hann döda fyra barn och skada minst fem på ett sjukhus i Storbritannien i början av 90-talet. Först kopplade ingen de många dödsfallen på Allitts avdelning till den vänliga kvinnan, men till slut uppdagades den fruktansvärda sanningen om en brutal barnamördare.

Drygt 350 barn mördades i Sverige mellan 1965 och 2007, enligt preliminära siffror från Stockholms universitet.

I nio fall av tio är det en förälder som är gärningsmannen och i knappt hälften av de fallen är det mamman som dödat.

I endast 10-15 procent av samtliga fall var gärningsmannen inte släkt med offren.

- Det handlar om 7-8 barn som dödas varje år. Men vi har inte tidigare hittat ett enda fall där en kvinna ska ha mördat någon annans barn, säger docent Hans Temrin, som specialstuderat dödligt våld mot barn.

Män dödar sina barn för att hämnas på deras mamma.

Kvinnornas motiv för att döda sina barn varierar, men en studie från Stockholms universitet visar att många varit deprimerade. Ofta finns ett trasigt förhållande i bakgrunden.

Hälften av dessa fall är så kallade utvidgade självmord, där föräldern tar sitt eget liv efter att ha dödat barnet.

Jenny Yourstone är forskare och kanske den som vet mest om kvinnor som dödar i Sverige.

Hon doktorerade i maj på en studie av samtliga 43 svenska kvinnor som under åren 1995 till 2001 dömdes för mord, dråp eller vållande till annans död i Sverige. Under arbetet har hon haft tillgång till rättspsykiatriska utlåtandens som normalt är hemligstämplade.

Jenny Yourstone säger att Arboga-fallet visserligen är unikt i Sverige, men att det också finns mycket i Christine Schürriers brutala agerande som stämmer in på hur kvinnliga mördare brukar gå till väga:

Relationen till offret

- Det finns en relation mellan förövaren och offren också i Arbogafallet. Det är upprinnelsen till brottet. Det finns nästan alltid en relation i botten när kvinnor begår dödligt våld. Jag skulle säga att det är nästan helt omöjligt att en kvinna kan begå ett brott mot en helt okänd person, säger Jenny Yourstone.

Övervåldet

- Man skulle kunna tro att övervåld är ovanligt för kvinnor. Men det är inte helt ovanligt när kvinnor begår den här typen av brott. I verkligheten sker det i ganska hög utsträckning. Och då menar jag verkligen extremt övervåld. Det kan bli enormt många knivstick, till exempel, säger Jenny Yourstone.

Råheten

- Det finns väldigt mycket myter om hur kvinnor dödar. Jag får ofta höra att kvinnor inte kan se sina offer och lägger handdukar över dem eller att de använder gift. Att de på något sätt har ett annat sätt att döda än män. Men det stämmer inte. De använder kniv, och de kan också skaffa vapen i viss utsträckning.

Psykisk ohälsa

- Det har funnits signaler om att den misstänkta kvinnan i Arboga-målet inte mått bra. Hon har signalerat att hon behöver hjälp. Det har vi ofta sett hos de kvinnor som dömts för mord i Sverige säger Jenny Yourstone.

Docent Niklas Långström är chef för Centrum för våldsprevention vid Karolinska institutet. Han håller med om att mycket i Christine Schürriers agerande är bekant med forskning om kvinnors dödande.

Däremot är det unikt att vad som från början verkar vara ett ganska vanligt stalkningsbrott får så fasansfulla konsekvenser.

- I den internationella forskningslitteraturen har jag inte hittat något annat fall där en kvinnlig stalkare inte bara ger sig på sitt offer utan också dödar offrets nya partners barn. På det sättet är hon unik.

David Baas

david.baas @expressen.se

Christian Holmén

christian.holmen @expressen.se

Annsophie Näslund

annsofie.naslund @expressen.se

DE HAR MÖRDAT ANDRAS BARN

SATT BARNVAKT - MÖRDADE TRE

Början av 80-talet

FLORIDA, USA. Christine Falling, 45, dömdes till livstids fängelse för att ha mördat tre barn som hon suttit barnvakt åt mellan 1980 och 1982 i Florida, USA. Hennes första offer - Cassidy Johnson, 2 - dog 28 februari 1980 och hon skyllde först flickans död på att hon svimmat och ramlat ur sängen. Falling skyllde också de andra barnens död på naturliga orsaker men sedan erkände hon att hon strypt eller kvävt dem.

HON MISSTÄNKTS FÖR 49 BARNAMORD

Början av 80-talet

SAN ANTONIO, USA. Sjuksköterskan Geneene Jones, 58, dömdes till 99 års fängelse 1985 för att ha mördat Chelsea McClellan på barnavdelning på sjukhuset i San Antonio, Texas, där Jones jobbade i början av 1980-talet. Jones dömdes också till 60 års fängelse för mordförsök på Rolando Jones. Hon misstänks ligga bakom så många som 49 barnamord men utredningarna har inte lett till några fler domar.

HON KNIVHÖGG 9-ÅRING 57 GÅNGER

Början av 90-talet

ANAHEIM, USA. Maria del Rosio Alfaro knivhögg Autumn Wallace, 9, 57 gånger vid ett inbrott i flickans hus i Anaheim, Kalifornien, 15 juni 1990. Flickan som var ensam hemma öppnade dörren när Alfaro knackade på. Den knivdödade flickans mamma hittade sedan sin dotter i en pöl med blod. Alfaro som var 18 år vid brottet var då gravid med tvillingar. Hon dömdes till döden - en dom som fastställdes slutligen förra året.

DÖMD FÖR MORD PÅ TVÅ BARN

Mitten av 80-talet

APPLETON, USA. Sandra Pankow erbjöd barnvaktstjänster i sin hemstad i Wisconsin i början av 1980-talet. 1980 och 1982 dog två barn hemma hos Pankow, men båda fallen antogs först vara plötslig spädbarnsdöd. När ett tredje barn dog, 1985, gjordes en grundligare undersökning. De tidigare fallen granskades också men på grund av att kropparna kremerats kunde inga rättsmedicinska undersökningar göras. Pankow dömdes för två barnamord.

"DÖDSÄNGELN" PÅ BARNAVDELNINGEN

Februari 1991

LINCOLNSHIRE, STORBRIANNIEN. Sjuksköterskan Beverly Allitt, 40, fick öknamnet "Dödsängeln" efter att hon dödat fyra barn och skadat fem på barnavdelningen på sjukhuset i Lincolnshire i Storbritannien där hon jobbade i början av 1990-talet. Hennes första kända dödsoffer var sju månader gamla Liam Taylor som mördades 21 februari 1991. Utredningen visade att Allitt tagit livet av barnen genom att bland annat injicera dem med insulin.

KVÄVDE FLICKA I GARDEROB

Mars 1991

CHICAGO, USA. Latasha Pulliam och hennes pojkvän kidnappade den 6-åriga grannflickan Shenosha Richards i Chicago, Illinois. Flickan utsattes för tortyr och sexuella övergrepp. Pulliam erkände sedan att hon stängt in flickan i ett garderober så att hon kvävdes till döds. Sedan dumpade hon kroppen i en soptunna. Pulliam dömdes till döden.

ÅT PÅSKMIDDAG EFTER MORDET

April 1992

BURLINGTON, KANADA. Karla Homolka, 38, kidnappade, tillsammans med sin pojkvän, Kirsten French, 15, utanför en kyrka 16 april 1992. Under flera dagar utsatte paret flickan för tortyr och sexuella övergrepp - allt videofilmades. Drygt två veckor efter bortförandet hittades flickan i ett dike. Homolka och hennes pojkvän hade direkt efter att de dödat flickan åkt på påskmiddag hos Homolkas föräldrar. Mordet blev ett av de mest uppmärksammade i kanadensisk kriminalhistoria.

MÖRDADE TVÅ SVENSKA BARN

Juni 1993

PARIS, FRANKRIKE. Den 50-åriga franska barnskötaren hade varit anställd hos en svensk affärsman för att ta hand om hans två döttrar, endast tio månader och tre år gamla, i Le Perreux-sur-Marne, en förort till Paris 1993. Kvinnan ringde själv till polisen och sa att hon dödat barnen. När polisen kom till den stora villan hittade de kvinnan hopkrupen på golvet på under-våningen. På den eldhärjade övervåningen låg de svenska barnen mördade.

GRÄVDE NER SITT OFFER

Januari 1994

TEXAS, USA. Den då 37-åriga Cathy Lynn Henderson dömdes till döden för att ha mördat den tre

månader gamla pojken Brandon Baugh i Texas USA. Hendersson hade under flera månader suttit barnvakt åt pojken när hon begick brottet den 21 januari 1994. Henderson berättade för polisen att hon tappat pojken, gripits av panik och begravt honom. Från sin häktescell ritade hon en karta över var hon begravt pojken. Pojken hittades i en pappkartong som var ytligt nedgrävd.

MÖRDADE AV SVARTSJUKA

Januari 1997

HO CHI MINH, VIETNAM. Phan Thi Ai, 27, hade sedan februari 1996 haft en hemlig kärleksaffär med en gift man.

När hon plötsligt blev dumpad av mannen drabbades hon av avgrundsdeep svartsjuka och hällde ut två liter bensin i mannens hem och tände sedan på. Mannen, hans fru och deras tre barn, dog samtliga i branden.

Phan Thi Ai dömdes i januari 1997 till döden av Vietnams Högsta domstol i Ho Chi Minh-staden.

DANSKA KVINNAN BRÄNDE NER HUSET

Augusti 1995

BORNHOLM, DANMARK. Barnkirurgen Elisabeth Wäver hade ett förhållande med en kollega. När han vägrade att lämna sin fru och barn blev hon galen av svartsjuka. Hon injicerade mannens fru med morfin och barrikerade sedan huset. Sedan satte hon eld på huset. Älskarens fru och den 4-åriga sonen dog i lågorna. Den 8-åriga sonen dog en månad senare av sina svåra brännskador. Wäver var den första danska kvinna på över 50 år som dömdes till livstids fängelse.

MÖRDADE GRANNPOJKE MED REP

Maj 2006

FUJISATO, JAPAN. Suzuka Hatakeyama, 35, dödade sin 9-åriga dotter Ayaka genom att putta henne från en bro när flickan ville titta på fiskar. En månad senare ströp hon den 7-åriga grannpojken Goken Yoneyama med ett rep - för att hon "plötsligt blev avundssjuk och kände hat när hon såg andra barn leka." Efter mordet dumpade hon kroppen vid en flodstrand. Suzuka Hatakeyama dömdes till livstids fängelse. Efter rättegången bad hon grannpojken föräldrar om förlåtelse.

GÖMDE KROPPEN UNDER PLANKOR

Juni 2005

SMÖLA, NORGE. En 23-årig förståndshandikappad kvinna erkände att hon strypt grannpojken Kim Farstad, 6, under en lek. Pojken hade cyklat hem till kvinnan för att titta på ett kråkäg. "Sedan ville han brottas och då tog jag stryptag på skoj", berättade kvinnan för polisen. När pojken slutade andas blev hon förtvivlad och försökte väcka honom till livet. Hon gömde kroppen under några plankor 75 meter från huset. Kvinnan nekade först till brottet men bröt sedan ihop och erkände.

* * * * *

Bildtext

"HON ÄR UNIK". Christine Schürer anses vara unik eftersom hon inte bara gav sig på sitt offer utan också dödade offrets nya partners barn, anser docent Niklas Långström. Foto: ROGER VIKSTRÖM

FÅR SIN DOM. I dag får Christine Schürer sin dom för barnmorden i Arboga. Foto: STEFAN SÖDERSTRÖM

*Denna text är skyddad av lagen om upphovsrätt. Eftertryck,
annan kopiering eller publicering utan tillstånd är förbjudet.
PressText.*

Tel: 08-736 55 40, Fax: 08-736 55 55
